

Пимоненко М.К

*СОСТАВИТЕЛИ:
В. ГОРОВЕНКО
Е. МАНОХА*

Микола Корнилович Пимоненко – український художник-живописець, автор багатьох картин на сільську та міську тематику народився 9 березня 1862 року в мальовничому передмісті Києва — Приорці. Батько його був іконописцем та різьбярем, мав невелику майстерню, в якій робив з дерева й розписував іконостаси. Саме в дитячі роки пробудився в Пимоненка інтерес до живопису. Він вчився малювати, а згодом почав мріяти про вступ до художньої школи, але так як коштів у батька не було, він міг віддати сина лише до іконописної майстерні. Там, на щастя хлопця, його помітив Микола Іванович Мурашко – художник і педагог, організатор і керівник Київської рисувальної школи. У 1882 році Пимоненко вступив до петербурзької Академії мистецтв, де навчався у майстерні майбутнього тестя В. Орловського. Навчання в академії йому давалося легко — за один рік пройшов клас гіпсів, гіпсових фігур, добре вдавалися малюнки, етюди з натури, ескізи композицій, про що свідчили високі оцінки та медалі. На жаль, навчання довелося залишити через хворобу легенів і матеріальні нестатки. Повернувшись до Києва, Пимоненко розпочинає педагогічну діяльність у Київській рисувальній школі, куди його запросив на посаду викладача М. Мурашко. У стінах школи (1879—1882) відбулося його знайомство з Іллею Рєпіним. Якимось відомий майстер, узявши в руки палітру й пензель, дописав образ Христа, над котрим трудився юнак. Для художника-початківця це стало своєрідним благословенням. Навчання в академії (1882—1884), яке через слабке здоров'я довелося залишити, повернення до Києва, робота в малювальній школі М.Мурашка, потім — у художньому училищі, викладання малюнка в політехнічному інституті і, звісно ж, щоденна праця у своїй майстерні. Микола Пимоненко – визнаний майстер побутового жанру. Теми і сюжети його творчості невибагливі, життєві, тим, безперечно, глибоко вражаючі і хвилюючі. Увага митця зосереджена на показі праці, побуту, звичаїв, повсякденного життя селянства: весілля, побачення, повернення з роботи, сватання, ворожіння на свята тощо. Великий успіх мала його відома картина «Святочне ворожіння» (1888).

**«Святочне ворожіння»
(1888).**

Пимоненко з етнографічною точністю відобразив українські народні звичаї, пов'язані зі сватанням, у ряді творів «Свати» (1892), «Сватання». Ці роботи відрізняються одна від одної лише психологічними й композиційними нюансами, деякі з них відмінні лише в дрібницях.

«Свати»

З глибокою повагою та щирою любов'ю до трударя оспівував Пимоненко **життя селянина**: «Збирання сіна на Україні» (1907), «Орач» (1907), «Жнива» (1896), «Сінокіс», «Дівчина з граблями». Найбуденніші сцени під його пензлем набували то зворушливого **ліричного звучання** («Побачення», «Суперниці», «Суперники» (1906), «Ідилія» (1908), «Біля криниці», «Ревнощі»), то забарвлювалися **теплим гумором** («На ярмарку», «П'яний сват»). На картинах «Біля річки», «На річці» (1908), «Праля» зображено саме малютянські краєвиди.

Розповідав художник і про **життя селянських дітей**. Саме їм присвячено полотна «Останній промінь сонця» (1900), «Перед грозою» (1906), «Пастушки». Малютянський період був для Пимоненка часом напруженої роботи. Серед мальовничих пагорбів, полів, лісів, біля річки або ставка він знаходив пейзаж, необхідний для розкриття характеру героїв. А героями його картин були здебільшого селяни, серед них і малютянці. Так на картині «Брід» (1901) ми бачимо восьмирічну дівчину — Фетісову Олександру Олексіївну, «Гуси, додому!» (1911) — Сиротинську Уляну Самійлівну, «Гопак» (1909) — Петраша Федота.

«Жнива на Україні», 1896

«Суперниці», 1909 р.

«На річці», 1897 р.

«Брід», 1901 р.

«Великодня утрень», 1904 р.

Старожили села, дивлячись на твори Пимоненка, упізнають своїх предків. Художник малював їхні портрети в маленьких альбомах, з якими ніколи не розлучався. А знаходив своїх героїв у сусідніх хатах, на гамірливих базарах, звідки часто приводив додому «живу» натуру — чи теля, чи овечку. Наряджав у святкове вбрання молодь і спостерігав за її веселощами, танцями, жартами. Можливо, прекрасна кароока селянка із загадковою посмішкою Джоконди на картині «Жниця» (1889), яка постає перед нами як певний символ краси народу, щедрості української землі — теж мешканка Малютянки.

У 1997 році в селі відкрили «Музей М. Пимоненка в с.

Малютянка» (філія **Боярського краєзнавчого музею**), побудованого силами мешканців села.

Попри дуже значне педагогічне навантаження художник плідно працює, створюючи чудові полотна з українського сільського, а також київського міського життя. За відносно коротке (50 років) хворобливе життя ця працьовита людина встигла зробити так багато (**близько 700 творів**).

Першим успіхом молодого художника стала картина «Гопак» (1909), на якій зображена весела, темпераментна українська дівчина, яка завзято танцює. Картина з успіхом експонувалась у паризькому салоні Товариства французьких художників і була придбана музеєм Лувра. Полотно «Вихід з церкви в страсний четвер», представлене на виставці у Мюнхені, придбав один з музеїв цього міста.

Феноменальній популярності робіт митця багато в чому сприяла діяльність у **Товаристві пересувних художніх виставок**, членом якого його обирають у **1893 році**. Картини художника об'їздили всю Росію.

Академік, член художніх товариств Парижа, Мюнхена, Берліна, Микола Пимоненко здобув визнання далеко за межами України. Його твори з великим успіхом експонувалися в європейських країнах.

26 березня 1912 р. Микола Пимоненко пішов з життя у розквіті творчих сил. Його поховано на Лук'янівському кладовищі м. Києва.

« Не жартуй!»

«До дому».

«Жертва фанатизму», (1898), холст, олія

"Вечеріє (останній промінь)" 1900

«Українська ніч. Побачення», (1905), холст, олія

«Збирання сіна на Україні» 1907

Весільна перейма. 1908

«У похід» 1902

«Засватали»

«На містках (праля)»

«Призов запасних» ескіз до «Проводи рекрута»

«Весілля в Київській губернії» 1891

«Зустріч з земляком» 1908

«Идилія» 1908

«З лісу»

«Жниця»

«Київська квіткарка» 1908

«Молодиця»

«Господарка»

«Київська квіткаря» 1897

М. Пимоненко. Страшный четвер

«На ярмарку» 1898